

mej prebivalstvom v obmejnih nemških in meševitih okrajih. Nahujškala bode nemške prebivalce proti Slovanom. Zato pa moramo se za časa pripraviti za borbo proti novi stranki, drugače bode nam ob meji marsikak kraj požrla. Treba je, da v teh krajih na vso moč si prizadevamo vzbuditi narodno zavest in tako postavimo jez, da se dalje ne razlije nemška povodenj.

Politični pregled.

Ferjančičev predlog o jezikovni rabi pri sodiščih je odklonil dotični odsek. Zanj je glasoval jedini slovenski poslanec Višnikar. Mladočehi so veliko govorili o raznih stvareh, napovedavali, da bodo ob ugodnem času sami stavili obširnejši predlog, govorili o češkem državnem pravu in naposled glasovali z Nemci proti predlogu. Prepričali smo se, da se Slovenci na Mladočehe ne smemo preveč zanašati. S samo mladočeškimi govorjenjem nam Slovencem ni prav nič pomaganega, ako ne podpirajo dejansko naših teženj. Mi ne vemo, kaj je pri tem vodilo Mladočehe. Najbrž se niso hoteli zameriti Poljakom in vladi. Sploh je mladočeška politika poslednje mesece nekako čudna. Grof Badeni jih je popolnoma zmedel. Glavni njih vodje bi radi tirali še mnogo zmernejšo politiko, kot so jo o svojem času Mladočehi.

Madjari in protisemitje. — Madjari se grozno hudujejo na protisemite. Te dni je neki ogerski poslanec stavil v ogerski zbornici interpelacijo, v kateri pravi mej drugim, da dr. Lueger zaradi svojega zabavljanja spada v blaznico ali pa v ječo. Če tako govori, je vidno, kako že morajo biti jezni Madjari na protisemite. Seveda vse take interpelacije ne bodo Madjarom nič koristile, kajti pravice nimajo nobene mešati se v avstrijske notranje stvari. S takimi interpelacijami razburjajo še bolj dunajsko prebivalstvo in morajo posebno škodovati Madjarom pri avstroogerske pogodbe obnovljenju. V Budimpešti se jako motijo, če mislijo, da se jih že vse boji. Kolikor bolj bodo Madjari zabavljali, toliko na hujši odpor naj bodo pripravljani.

Državni zbor se zopet snide dne 20. septembra. Jeseni bode baje rešil domovinski zakon, povišanje borznega davka in pa civilnopravdinemu redu uvodni zakon. To se obeta, če se pa bode res zgodilo, se pa ne ve. Premembi domovinskega zakona upirajo se mnogi uplivni krogi, zlasti zastopniki mest. Dosedaj je bilo tem zastopnikom prav, ko so na starost kmečke občine skrbele za ljudi, ki so s svojim delom koristili mestom. Sedaj, ko se hoče skleniti, da bodo morala mesta, ki so se okoristila njih fizičnih in duševnih močij v mladosti, zanje skrbeti na starost, pa hočejo zvaliti oskrbovanje ubogih na vso deželo, da bi jim tako zopet kmetske občine pomagale prenašati bremena. Ker vladna predloga nima nobene take določbe, jo pa zavlečujejo, češ, da je treba počakati, da še dežele premene zakon o oskrbovanju ubogih v omenjenem smislu. Po našem mnenju bi pa prememba zakona o domovinstvu potem ne imela več tacega pomena, če dežele prevzemo oskrbovanje ubogih, kakor ga ima sedaj.

Velika Češka. — Neki berolinski list je te dni prinesel članek, v katerem trdi, da Čehi hočejo razrušiti trodržavno zvezo, zvezati se s Francozi in Rusi, da potem poslovane Avstrijo in na nje mestu osnujejo veliko češko državo, ki naj bi se razprostirala od Nemškega do Jadranskega morja in obsegala tudi ogersko Slovaško. Pozobati nameravajo vso Saksonsko in velik del Prusije. Da je ta članek Nemce močno razburil, je gotovo. Namen njegov je pa jedino, vse mogoče kroge nahujskati proti obnovljenju češkega državnega prava.

Madjari prete, da se bodo zavezali s Čehi in jim pripomogli do uresničenja državnega prava, ako bodo Nemci jim

delali velike sitnosti pri obnovljenju pogodbe z Oggersko. Z madjarsko pomočjo se bode dala Češki samouprava in napravila tako trdna stena, mej Nemčijo in avstrijskimi Nemci. Kakor se pa kaže, se avstrijski Nemci madjarskega pretenja s češkim državnim pravom dosti ne boje.

Zakon proti sleparijam pri volitvah na Oggerskem je sklenila ogerska zbornica poslancev. Ta zakon določuje hude kazni za duhovščino, ki bi v cerkvi agitovala za kako stranko ali s cerkvenimi sredstvi uplivala na volitve. Ravno tako se prepoveduje s hudimi kaznimi ob volitvah sploh govoriti proti civilnemu zakonu. To kaže, da sedanji poslanci vedo, da ljudstvo za civilni zakon ne mara, in bi se pri volitvah začela huda agitacija proti njemu, ako se njega nasprotnikom s posebnim zakonom ne zamaše usta. Madjarska vladna stranka se upa torej obdržati le še samo z nasilstvi. Pa tudi to jej ne bode dolgo pomagalo. Proti volji prebivalstva se da le nekaj časa vladati, potem pa izpodlete vsi taki poskusi. Omenjeni zakon pa sleparij pri volitvah ne bode pomanjšal, temveč daje vladi le nova sredstva za vplivanje na volitve.

Sestanek treh vladarjev. — Čuje se, da se vrše diplomatični dogovori za sestanek avstrijskega in nemškega cesarja ter laškega kralja. Ta sestanek vladarjev naj bi se vršil jeseni v Benetkah. Z ozirom na to, da se je ravno letos molče obnovila zopet trozveza, je prav verjetno, da se zavezniki snidejo.

Italijani v Afriki. — Italijanski vojaki zapuščajo Afriko, razun onih seveda, ki so v pesti Abesincev in za katere baje zahteva Menelik veliko odkupnino. Baratieri je oproščen in italijanska kolonija v Afriki se povrne v kratkem v prvotno obliko. Nasledke nesrečne ekspedicije bo pač čutila državna blagajnica in v marsikateri družini bodo še dolgo pogrešali katerega svojcev, ki je pal v daljni Afriki. Konec vsega je, da je Italija mnogo izgubila v Afriki in prav ničesar našla, kar je iskala. Gotovo pa je, da bi bila Italiji še hujša pela, ko bi ravno ob istem času ne bila poskusila Anglija s svojo ekspedicijo v Sudanu in bi se bili Sudanci in Abesinci združili proti Italijanom. Tako so pa morali Sudanci najprej za se skrbeti. Pravijo pa, da je nemški cesar nagovoril Anglijo za ekspedicijo v Sudan. Laški kralj Humbert je prosil nemškega cesarja, naj mu pomore. Nemški cesar vedoč, da namerava Anglija ob ugodnem času ekspedicijo v Sudan, je nagovoril isto, da naj to sedaj stori. Anglija je to storila, če tudi sta ugovarjali temu Francija in Rusija. Pri vsem torej je Nemčija pomagala Italiji pri vojni v Afriki.

Francija in Italija. — Svojedobno sta si Francija in Italija odpovedali trgovinsko pogodbo. Vsa pogajanja za obnovitev iste so bila brezvspešna. Sedaj se bije mej tema dvema državama carinski boj, ki pa kot sosednjima državama ne more biti nobeni v korist. Čuje se pa, da se vrše skrivaj pogajanja mej Italijo in Francijo glede nove trgovinske pogodbe. Sploh je ministerskemu predsedniku laškemu Rudiniju mnogo na tem, da bi zopet pridobil naklonjenost Francije.

Francija. — Poslanska zbornica je sprejela z veliko večino predlog Melinijeve vlade, da naj se proglasi otok Madagaskar ob Afriki za francosko kolonijo. Kraljica na Madagaskarju obdrži le časten naslov, sicer je brez vpliva in popolnoma odvisna od francoske vlade. Francoska vlada se hoče pri ureditvi na Madagaskarju v prvi vrsti ozirati na hovaški rod. Z ozirom na to, da drugi rodovi na Madagaskarju sovražijo hovaški rod, se je bati, da ne bi prišlo do preprirov in nemirov, če bi le Hovanci imeli ondi govoriti. Francija bo morala stvar pač pametneje urediti in tudi drugim rodovom pravice ne krajšati.

Turčija. — Kamor se obrnemo v Turčiji, povsod nered in nemir. Vstaje na Kreti Turčija ne more udušiti. Postopa pač pretrmoglavo. Poslala je pač na otok celo množino vojakov, kateri pa se pridružujejo le vstašem in skupno s temi more in preganjajo kristjane, ki beže v gore. Grška se mnogo

trudi, da bi pomogla Krečanom nasproti vstašem, a je preslabotna. Čuje se, da so velevlasti Avstro-Ogerska, Rusija, Francija in Anglija zahtevale korenitih preosnov od Turčije, da naredi mir na Kreti. Pa tudi doma v Carigradu se mladoturška stranka pridno giblje in vojaštvo in redarstvo ima mnogo posla. V Makedoniji so prišli baje na sled vstaškimi zaveznikom s Kreto.

Obrtnija.

Stavbanski red

deželnega stolnega mesta Ljubljane

z dne 25. maja t. l.

(Dalje.)

Odobrenje razdelitve kakega zemljišča na stavišča

§ 4. Za razdelitev zemljišča na stavišča (parceliranje) se mora dobiti odobrenje občinskega sveta, predno se prosi za stavbinsko dovolilo po sameznih poslopij. Kdor prosi za razdelitev, mora v ta namen predložiti izpisek iz deželne deske ali zemljiške knjige ter razdelitev poočiti z rednim legopisnim in nivelskim črtežem, sestavljenem po merilu, določenem v § 21. Ta črtež je predložiti v dveh istorisih, od katerih jeden istoris ostane pri magistratu, drugi se vrne prosilcu za razdelitev. Obsezati mora natančno kotiranje in zračunjene ploskovne mere vsega stavišča, kakor tudi posameznih delov (stavbinskih parcel).

Za razdelitev zemljišča, izvršeno v ta namen, da se zazida, v katastru ali v zemljiški knjigi izvršeno parceliranje ni merodajno.

Da se poizvedo krajne razmere, je pred podelitvijo privolila izvršiti ogled na lici mesta. V ta namen imenuje stavbinsko oblastvo lokalno komisijo, za katero so predpisi §§ 23. in 26. tega zakona smiselno uporabljati. Doba veljavnosti za razdelitveno odobrenje.

§ 5. Razdelitveno dovolilo postane neveljavno, če se v 5 letih, računjenih od dneva njegove vročitve, ne prične zazidavanje razdeljenih stavišč. Na prošnjo razdelitvenega prosilca pa sme stavbinsko oblastvo ta rok podaljšati, vendar to podaljšanje roka ne sme presežati daljne dobe 5 let.

Odstop zemljišča pri parceliranju.

§ 6. Pri parceliranju mora razdelitveni prosilec tisto zemljišče, katero se potrebuje za razširjavo obstoječih, kakor za odprtje novih cest, prostorov ali nabrežij, v širini do največ 20 metrov brezplačno in neobremenjeno odstopiti občini.

Istotako je prosilec za parceliranje, kadar se na meji razdelitvenega objekta nanovo odpro cesta ali ulice manjše nego poprej zaznamenovane širine, ali kadar se takšna že obstoječa cesta ali takšne že obstoječe ulice razširijo, dolžan, brezplačno in neobremenjeno odstopiti potrebno zemljišče, toda samo do polovice nove cestne

ali ulične širine in v širini največ do 10 metrov po vsi dolžini s cesto ali z ulicami omejenih stavišč.

Kadar občina spozna, da je na javno korist, da se takšna nova in oziroma razširjena cesta ali takšne ulice takoj ali pozneje izroče v vsi svoji širini javnemu prometu, tedaj je upravičena drugi del za napravo pota po določeni stavbinski črti potrebne, nezazidane zemljiške ploskve od dotičnih lastnikov odkupiti proti primerni odškodbi; ista pa sme povračilo odkupninskih stroškov, toda brez obresti, ob svoječasnem zazidanju na odkupljeno zemljiško ploskev meječih zemljišč poterjati od dotičnih stavbinskih prosilcev v razmerji dolžine cestnega, oziroma uličnega pročelja njih stavišč ter izjaviti, da je od povračila te odkupnine zavisno stavbinsko dovolilo.

Podrazdelitve obstoječih stavbinskih prostorov, vsled katerih ne nastanejo nove ceste ali ulice, ni šteti za parceliranje v zgoraj navedenem zmislu.

Občina ima dolžnost po razmerju napredujočega zazidanja napraviti nadalje potrebne cestne in glavne kanale. Zlasti je občina tudi dolžna novo narejene ceste in ulice razsvetliti, po njih narediti pomost (tlak), eventualno makadam, ali jih urediti kot umetno uravnane ceste.

Kadar se pri parceliranju večjih zemljišč določi zemljiška ploskev za javni prostor, tedaj morajo razdelitveni prosilci razven zemljiških delov, ki se po odstavku 1. in 2. tega paragrafa odstopijo brezplačno, občini odstopiti še za to potrebno zemljišče proti primerni odškodbi.

Odplatni odstopi zemljišča, kadar se stavbinska črta nazaj umakne ali naprej pomakne.

§ 7. Tisti svet, ki postane prost s tem, da se mora stavbinski gospodar po razmerju določene stavbinske črte pri novih stavbah, prizidavah in prezidavah nazaj umakniti za mejno črto že obstoječih poslopij ali ne še zazidanega zemljišča, mora lastnik nemudoma odstopiti občini. Kadar pa se mora stavbinski gospodar po razmerju določene stavbinske črte naprej pomakniti čez mejne črte svojega stavišča, mora mu občina odstopiti v to potrebni ulični svet. V obeh slučajih je za ta odstop plačati primerno odškodbo.

Odplatni odstopi zemljišč in poslopij pri odprtju novih ulic.

§ 8. Kadar se pokaže, da je zaradi nezadrževanega prometa, zaradi varnosti proti ognju ali zaradi zdravstvenih razmer treba odpreti novo cesto ali nove ulice ali razširiti že obstoječe, istotako, kadar je z omenjenih razlogov napraviti nov trg, ali razširiti že obstoječega; tedaj so zemljiški posestniki, po katerih svetu naj bi šla ta cesta ali te ulice, oziroma na katerih svetu bi se napravil ali razširil trg, dolžni v to potrebni svet s poslopiji, morebiti stoječimi na njih, odstopiti občini proti primerni odškodbi.

Nasproti je občina upravičena od stavbinskih prosilcev za nove stavbe, prizidave ali prezidave, ki se